

E cel mai bun și e al nostru

Doina MOGA

Adaug acestei rubrici, obișnuită să adăpostească sub umbrela ei, doar excepții, care prin evoluția lor profesională devin, dacă nu sunt deja, valori naționale sau mondiale, numele unui tânăr muzician. Se numește **Ștefan Cazacu** și de la 6 ani este îndrăgostit de violoncel. Moștenind înclinația artistică de la tatăl său, cunoscutul violoncelist Marin Cazacu, care de altfel i-a și dat primele îndrumări și noțiuni despre secretele și particularitățile acestui instrument, deschizându-i gustul pentru cunoașterea lui în amănunt, Ștefan s-a pus serios pe treabă încă de mic, studiind cu o determinare și ambiție greu de egalat, reușind să suplinească astfel latura nativ sensibilă, estompată încă de un trac firesc. Și fiindcă a prins foarte repede gustul competițiilor, s-a remarcat de timpuriu prin tenacitatea cu care a dorit să stăpânească instrumentul, mai ales din punct de vedere tehnic. La 10 ani se desprinde de didactica tatălui său, ceea ce a fost bine, pentru că e „common knowledge”, că pe străini îi ascuți mai mult decât pe cei din familie și astfel devine elevul Școlii de muzică nr. 5 din

București – o adevărată pepiniera de valori – unde pentru un timp o are ca profesoară pe Anca Iarosevici. Acum, este în clasa a X-a a Liceului de Muzică „George Enescu” din Capitală, de unde la un

moment dat își va lua zborul spre cine știe ce academie de muzică din lume. Dar ce a făcut el până acum? A fost ocupat concurând mai ales din 2005 și devenind laureat cu premiul I la competiții naționale și internaționale alături de alți instrumentiști de la secțiile de vioară, pian, suflători și corzi grave, cu același palmares, reușind

performanța de a fi și rămâne mereu în top. Amintesc doar câteva, cum ar fi: Marele Premiu la Concursul Național din București (2005); Premiul I și Lira de Aur la Olimpiada Națională din Suceava; Premiile I și Marele Premiu la concursurile internaționale „George Georgescu” de la Tulcea (2007) și respectiv Austria – Liezen din 2008; Premiul II la concursul internațional „Antonio Janigro” din Croația (2008) și Premiul I și cel special „Serafim Antropov” din 2008 și exemplele pot continua. La cei 16 ani ai lui mai are în palmares și câteva concerte pe care le-a susținut acompaniat de diferite orchestre din țară cum ar fi: *Concertul de Saint Saëns* cântat în compania Filarmonicii „Muntenia” din Târgoviște (2008) și cu Orchestra de Camera Radio București (mai 2008); *Variațiuni pe o temă rococo* de Ceaikovski și *Concertul în Do Major* de Haydn pe care le-a cântat cu Filarmonica din Botoșani în 2007 și respectiv 2008; o grămadă de recitaluri și câteva emisiuni la radio și TV. Ștefan Cazacu este foarte muncitor, cerebral, foarte tehnic, are un arcuș ferm și un dozaj al nuanțelor bine calculat, deci calități ce-l așează de pe acum pe o traiectorie a unui succes stabil pe termen lung, mai ales că publicul și criticii de specialitate de pretutindeni îi elogiază de pe acum maturitatea artistică și tehnica stăpânirii acestui instrument. Are doar 16 ani, este al nostru și după cum se vede e abonat la succes.

O criză a muzicii?

Nu cred că cineva ar mai putea nega astăzi faptul că, în pofida unor eforturi, din ce în ce mai vizibile în ultima vreme, de a-și redobândi calitatea prin care, de-a lungul istoriei, s-a impus ca revelație divină a spiritului uman (« mai înaltă decât filosofia » - cum gândea Beethoven), muzica secolului XX a înregistrat o evoluție oarecum contrarie acestei înălțătoare meniri, funcția ei revelatorie fiind convertită într-una mai curând reflectorie. Din « oglindă a însușirilor psihice ale omului, ale popoarelor » (l-am citat pe George Enescu), adică din această expresie sublimă a ființei într-o ființă prin care luăm act de conținutul inefabil, de « subiectivul în sine însuși » sau de « subiectivitatea abstractă ca atare » - cum ar fi spus Hegel, muzica își conceptualizează demersurile coborând în concretul ideilor și al realităților de care se simte animată. Odată cu sporirea funcției cognitive, ea și-a asumat o mai mare responsabilitate inclusiv în reflectarea problematicei complexe a omului contemporan.

Pare desigur paradoxal că, pe măsură ce a devenit, mai accentuat ca oricând, o modalitate de cunoaștere umană prin – am putea spune – o « plonjare » în cotidian, în condiția existențială a omului acestui timp blestemat, muzica de fapt s-a îndepărtat de om.

Sociologii, psihologii, esteticienii, filosofii vor lămuri, probabil, cauzele adânci ale acestui fenomen. În ceea ce mă privește, cred că omul secolului XXI este mai marcat de drama existenței sale, este atât de traumatizat de violența vieții cotidiene, de imoralitatea vieții publice, pe scurt, de absurdul unei societăți clădite pe înșelătorie, ipocrizie, fals și corupție de stat, încât în artă, în speță – în muzică, El caută mai curând un refugiu decât o reîntâlnire cu imaginea ce pare lipsită de perspectivă a acestei existențe.

Poate fi înțeleasă o atare situație ca o criză a muzicii ? În parte, da. Este o criză a muzicii în măsura în care ea își reflectă epoca. Deci, în măsura în care Muzica, abandonând sfera idealului cotidian, exprimă tensiunea străzii, în uruitul motoarelor, în zăngănitul armelor, în zgomotul poluant și stressant al fabricilor... Omul secolului XXI este într-o criză puternică și adâncă. El a

pierdut conștiința esenței sale pentru că, oricât ar părea de paradoxal, civilizația tehnică nu i-a luminat în aceeași măsură calea spre el însuși, adică spre esența lui umană. Astfel omul a devenit din ce în ce mai ne-om. În cadrul său existențial riscă să abandoneze ordinea în favoarea haosului. A reflecta, în muzică, o atare realitate este o inerență contradictorie. « *Mi-e și frică să mai ascult cvartetele de Bartok* » - spune un personaj din celebrul roman « Domnul Ambasador » al scriitorului latino-american Erico Verissimo – « *într-atât îmi amintesc ele de labirintul fără ieșire al lumii în care trăim* ». Da, omului contemporan îi este frică de imaginea de coșmar a lumii lui. El vrea să re trăiască, nostalgic, splendorile valorilor preclasice, clasice și romantice. Cel ce frecventează sălile de concert și spectacolele muzicale își dă seama că alături de consecințele deculturalizării săvârșite de aberanta politică a comunizării spiritului și conștiințelor umane - consecințe care apasă foarte greu în mentalitatea abrutizată a omului acestui timp românesc (pentru că de timpul românesc este vorba aici, în primul rând) - alături, deci, de aceste consecințe, refuzul față de valorile muzicii contemporane se explică și prin nevoia omului de a avea un ideal, un ideal de frumusețe la care aspiră și nu de realități pe care le trăiește cu amărăciunea fiecărei zile.

Esențele emoționale, morale, juridice, esențele de toate tipurile și structurile în care se articulează pentru a se completa și pentru a se coordona formează un *Organon* de care dispune subiectul și care îi aparține la propriu ; omul nu este doar o ființă singulară pe lume și nici doar o ființă în raport și împreună cu altcineva, ci și o ființă în fața misterului; el poartă, în sine, ca virtualitate resursele care îl pot ajuta să înțeleagă propria-i esență. Pe scurt, *Homo phenomenologicus* este ca o a doua somatizare a subiectului; prin el problema persoanei este susceptibilă de a-și asuma întreaga sa profunzime. Neînțelegerea acestui fenomen (și vai, cum ar fi putut el să fie înțeles ?!) este - cum s-a demonstrat – de natură să deruteze, să tulbure, să alieneze biata ființă umană. Vom vedea, cu alt prilej, consecințele acestui fapt.

În orice caz, amploarea și diversitatea manifestărilor care au avut loc în cadrul celei de a XIX-a ediții a Festivalului « George Enescu » confirmă că întrebarea din titlul acestor însemnări poate avea un răspuns negativ.

Vasile DONOSE